

Uchwała Nr 4100/II/184/2013
z dnia 24 października 2013 roku
II Składu Orzekającego Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Katowicach

w sprawie: opinii o możliwości spłaty przez Gminę Ślemień kredytu długoterminowego w wysokości 490.053 zł.

Na podstawie art. 13 pkt 1, art. 19 ust. 1 i 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.) - II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach **u c h w a ł a**, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **negatywną** opinię o możliwości spłaty przez Gminę Ślemień kredytu długoterminowego w wysokości 490.053 zł

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Opinia o możliwości spłaty kredytu przez Gminę Ślemień została wydana w oparciu o materiały obrazujące sytuację finansową Gminy w okresie obejmującym zaciągnięcie i spłatę zobowiązań. Podstawą zaciągnięcia kredytu jest Uchwała Rady Gminy Ślemień Nr XXXVIII.208.2013 z dnia 12 lipca 2013 roku w sprawie zaciągnięcia długoterminowego kredytu bankowego. Kredyt w wysokości 490.053 zł zostanie zaciągnięty w dwóch transzach: w 2013 roku – kwota 29.514 zł, w 2014 roku – kwota 460.539 zł. Kredyt zostanie przeznaczony na wyprzedzające finansowanie zadania p.n. „Wspólnie poznajmy i chrońmy przyrodę”.

Zgodnie z uchwałą spłata kredytu nastąpi w latach 2015–2025 z dochodów własnych Gminy oraz ze środków stanowiących refundację wydatków poniesionych na wyprzedzające finansowanie ww. zadania. Zabezpieczeniem spłaty kredytu będzie weksel *in blanco*.

Opinia o możliwości spłaty kredytu została wydana po przeprowadzeniu analizy sytuacji finansowej Gminy, w której wyniku ustalono, co następuje:

Budżet Gminy Ślemień na 2013 rok po zmianach zakłada:

- dochody ogółem	w kwocie	13.810.799,79 zł,
- przychody ogółem , w tym z tytułu:	w kwocie	5.164.719,00 zł,
- <i>wnioskowanego kredytu</i>	<i>w kwocie</i>	<i>29.514,00 zł,</i>
- <i>pozostałych kredytów</i>	<i>w kwocie</i>	<i>5.135.205,00 zł,</i>
- wydatki ogółem	w kwocie	12.897.389,79 zł,
- rozchody ogółem , w tym z tytułu:	w kwocie	6.078.129,00 zł,
- <i>spłaty pożyczek i kredytów</i>	<i>w kwocie</i>	<i>6.078.129,00 zł.</i>

Dokonując oceny możliwości spłaty przez Gminę Ślemień zaciąganego kredytu II Skład Orzekający zważył, co następuje:

Budżet na 2013 rok został zaplanowany z uwzględnieniem wymogu określonego w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

Podstawą prognozowania wieloletniego w Gminie Ślemień jest uchwała Rady Gminy Ślemień Nr XXXIII/172/2013 z dnia 25 stycznia 2013 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Ślemień na lata 2013-2026. W wieloletniej prognozie finansowej i jej zmianach zostały uwzględnione spłaty rat oraz koszty obsługi pożyczek i kredytów zaciągniętych w latach poprzednich, a także kredytu którego dotyczy niniejsza opinia. Znajduje to odzwierciedlenie w planowanych rozchodach, w których ujęto przypadające do spłaty raty kapitałowe oraz w planowanych wydatkach, które obejmują odsetki od poszczególnych zobowiązań.

Zgodnie z przedstawioną wieloletnią prognozą finansową wskaźnik zadłużenia na koniec 2013 roku nie przekroczy 46,2 % prognozowanych dochodów budżetowych, a więc mieści się w ustawowym 60 % progu, określonym w art. 170 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), w związku z art. 121 ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach

publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241 z późn. zm.). Przypadające do spłaty w roku 2013 łączne kwoty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi w tym roku odsetkami – z uwzględnieniem wyłączenia zobowiązań zaciąganych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249 poz. 2104 z późn. zm.) – wyniosą 35,3 % prognozowanych dochodów budżetowych - co oznacza, że **zostanie przekroczony 15%** próg określony w art. 169 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 roku, w związku z art. 121 ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych. Stosownie do treści art. 169 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), stosowanego w latach 2011- 2013 roku na mocy art. 121 ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241 z późn. zm.) - łączna kwota przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek wraz z odsetkami oraz wykupów papierów wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego wraz z odsetkami, a także potencjalnych spłat wynikających z udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego poręczeń i gwarancji nie może przekroczyć 15 % planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki samorządu terytorialnego. Przekroczenie tego progu zostało jednak spowodowane podjęciem uchwały Rady Gminy Ślemień z dnia 22 sierpnia 2013 roku: Nr XXXIX.212.2013 w sprawie zaciągnięcia kredytu konsolidacyjnego, która była przedmiotem badania nadzorczego Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 26 września 2013 roku. Organ nadzoru, po dokonaniu oceny legalności Uchwały Nr XXXIX.212.2013 w sprawie zaciągnięcia kredytu konsolidacyjnego nie stwierdził w niej istotnego naruszenia prawa i tym samym pozostała ona w obrocie prawnym. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach uznało, że ograniczenie zawarte w treści art. 169 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych, czyli ustawy która przewidywała tzw. generalne wskaźniki zadłużenia dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego, jest stosowane w okresie przejściowym w latach 2011-2013 wspólnie z art. 170 tej ustawy. Od dnia 1 stycznia 2014 roku obowiązywał będzie w pełnym zakresie nowy system obliczania indywidualnego wskaźnika zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego, stosowany w oparciu o zasady zamieszczone w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.). Z danych będących w posiadaniu Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wynika, że podjęta uchwała Rady Gminy Ślemień w sprawie zaciągnięcia kredytu konsolidacyjnego stanowiła element składowy

procesu dotyczącego zrestrukturyzowania zadłużenia tej jednostki samorządu terytorialnego i nie spowodowała wzrostu zadłużenia Gminy Ślemień, które mieści się w dopuszczalnym zakresie 60% dochodów budżetowych. Operacja taka nie spowodowała w efekcie pogorszenia płynności finansowej gminy. Tym samym uznano specyfikę zastosowanego rozwiązania, skutkującego restrukturyzacją zadłużenia gminy, ale nie powodująca jego powiększenia i stosowaną wyłącznie w okresie przejściowym, związanym z zaprzestawaniem obliczania zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego według metody generalnej i rozpoczęciem obliczania długu tych jednostek według wskaźnika indywidualnego, uregulowanego w obecnie obowiązującej ustawie o finansach publicznych.

Z opracowanej prognozy wynika, iż w latach 2015 – 2025 zostanie spełniona relacja z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, **ale dla roku 2015 relacja zostanie spełniona dopiero po uwzględnieniu kwot wyłączeń z tytułów określonych w art. 243 ust. 3 pkt 1 wyżej wymienionej ustawy.** Na mocy przepisu art. 243 ust. 3 pkt 1 i 2 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych - ograniczenia określonego w art. 243 ust. 1 tej ustawy, czyli tzw. indywidualnego dopuszczalnego wskaźnika zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego nie stosuje się do:

- 1) wykupów papierów wartościowych, spłat kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku z umową zawartą na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, z wyłączeniem odsetek od tych zobowiązań,
  - 2) poręczeń i gwarancji udzielonych samorządowym osobom prawnym realizującym zadania jednostki samorządu terytorialnego w ramach programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2
- w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków.

Z uregulowania zawartego w ust. 4 art. 243 tej ustawy wynika natomiast, że w przypadku gdy określone w umowie środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, nie zostaną przekazane lub po ich przekazaniu zostanie orzeczony ich zwrot, jednostka samorządu terytorialnego nie może emitować papierów wartościowych, zaciągać kredytów, pożyczek ani udzielać poręczeń i gwarancji do czasu spełnienia relacji, o której mowa w ust. 1 art. 243 tej ustawy.

W dniu 1 października 2013 roku wpłynęło do Regionalnej Izby w Katowicach, Zespołu Zamiejscowego w Bielsku-Białej pismo Wójta Gminy Ślemień znak:Fn.3251.KR.2.2013 z dnia 27 września 2013 roku w sprawie wydania opinii

o możliwości spłaty kredytu długoterminowego w wysokości 490.053,00 zł wraz załącznikami, w tym informacją o orzeczeniu zwrotu środków. Z załączonej informacji wynika, że wobec Gminy Ślemień został już orzeczone zwrot środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych decyzją z dnia 30 kwietnia 2013 roku na kwotę 600.353,54 zł plus odsetki oraz decyzją z dnia 18 czerwca 2013 roku na kwotę 360.542 zł plus odsetki. Decyzje nie są prawomocne, albowiem Gmina korzysta przysługujących jej środków odwoławczych oraz drogi sądowej. Ponadto, jak podaje Wójt Gminy w ww. piśmie występują nieprawidłowości w innych projektach, w tym w zakresie projektu „Rozbudowa sieci sanitarno-wodociągowej i oczyszczalni ścieków w Gminie Ślemień etap I – zadanie 2” oszacowane przez pracownika merytorycznego na około 6.936.000 zł kwoty wydatków do zwrotu. Równocześnie Wójt Gminy informuje Izbę iż, cyt.: *„kwota pozostałych do refundacji kwot wcześniej poniesionych wydatków z projektów realizowanych w ramach RPO WSL należnych Gminie ze strony Urzędu Marszałkowskiego wynosi ogółem ok. 1 504 910,00 zł, w tym: z projektu „Promocja walorów turystycznych” – 15.532,18 zł, z projektu „Rozwój infrastruktury turystycznej w Gminie Ślemień” kwota 383 908,08 zł, oraz z projektu „Rozbudowa sieci sanitarno-wodociągowej i oczyszczalni ścieków w Gminie Ślemień etap I – zadanie 2” – 1 105 469,52 zł. Dzięki zapisom umowy o możliwości dokonywania potrąceń z kwoty pozostałej do refundacji nie tylko z projektu, którego nieprawidłowość dotyczy lecz również z każdego innego realizowane przez Gminę Projektu w ramach RPO WSL, pozwolą na płynne uregulowanie zobowiązania wynikającego z wydanych już decyzji przez Urząd Marszałkowski.”*

W tym stanie rzeczy II Skład Orzekający zauważa, że Gmina planuje do zaciągnięcia kredyt długoterminowy w wysokości 490.053 zł na wyprzedzające finansowanie zadania p.n. „Wspólnie poznajmy i chrońmy przyrodę” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), co wynika z Uchwały Rady Gminy Ślemień Nr XXXVIII.208.2013 z dnia 12 lipca 2013 roku w sprawie zaciągnięcia długoterminowego kredytu bankowego oraz złożonego wniosku wraz załącznikami. Zgodnie z uchwałą spłata kredytu ma nastąpić w latach 2015–2025 z dochodów własnych Gminy oraz **ze środków stanowiących refundacje wydatków poniesionych na wyprzedzające finansowanie ww. zadania.** Natomiast jak wynika z powyżej powołanych faktów i danych finansowych pozostałe do refundacji kwoty wynikające z wcześniejszych projektów zostały orzeczone do zwrotu, lub takim orzeczeniem do zwrotu są zagrożone. Także kwoty z każdego innego realizowanego projektu w ramach RPO WSL w pierwszej kolejności będą potrącane na konto nieprawidłowości wynikających z dotychczasowej realizacji i rozliczania projektów

dofinansowywanych środkami z art. 5 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. **W tych okolicznościach spłata planowanego do zaciągnięcia kredytu z refundacji dokonanych wydatków nie może być zaopiniowana pozytywnie, gdyż łączna skala nieprawidłowości już orzeczonych i szacowanych do orzeczenia przez samą Gminę sięga kilku milionów złotych należności głównej plus odsetki.** Ponadto z przepisu art. 243 ust. 4 ww. ustawy o finansach publicznych wynika, że **w przypadku gdy określone w umowie środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, czyli pochodzące z RPO WSL jak i EFRR, nie zostaną przekazane lub po ich przekazaniu zostanie orzeczony ich zwrot, jednostka samorządu terytorialnego nie może emitować papierów wartościowych, zaciągać kredytów, pożyczek ani udzielać poręczeń i gwarancji do czasu spełnienia relacji, o której mowa w ust. 1 art. 243 tej ustawy.** Podobnie wynika z obowiązującego jeszcze w zakresie roku 2013 przepisu art. 170 ust. 5 ww. ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych, który mówi, iż w przypadku gdy określone w umowie środki, o których mowa w art. 5 ust. 3, nie zostaną przekazane lub po ich przekazaniu orzeczony zostanie ich zwrot, jednostka samorządu terytorialnego nie może emitować papierów wartościowych, zaciągać kredytów, pożyczek i udzielać poręczeń i gwarancji do czasu spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1 i 2 oraz w art. 169 ust. 1 i 2. Gmina w opisanych sprawach wykorzystuje całą procedurę odwoławczą i sądową jednakże, jak wynika z załączonej informacji orzeczone zwroty zostały zaskarżone w zakresie kwot mniejszych, niż wynikające z wydanych decyzji o zwrotach.

Zważywszy na wszystkie zaprezentowane powyżej argumenty, II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach zaopiniował negatywnie możliwość spłaty przez Gminę Ślemień przedmiotowego kredytu i orzekł jak w § 1 uchwały.

Regionalna Izba Obrachunkowa
w Katowicach

Zespół w Bielsku-Białej

PRZEWODNICZĄCY

II Składu Orzekającego

Bernadeta Dziędziak

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach **w terminie 14 dni** od daty jej doręczenia.